

EULERJEV IZREK

Izrek 1 Naj bo trikotniku $\triangle ABC$:

$R \dots$ polmer trikotniku očrtanega kroga,

$r \dots$ polmer trikotniku včrtanega kroga,

$I \dots$ središče trikotniku včrtanega kroga,

$O \dots$ središče trikotniku očrtanega kroga. Potem velja:

$$|IO|^2 = R^2 - 2Rr.$$

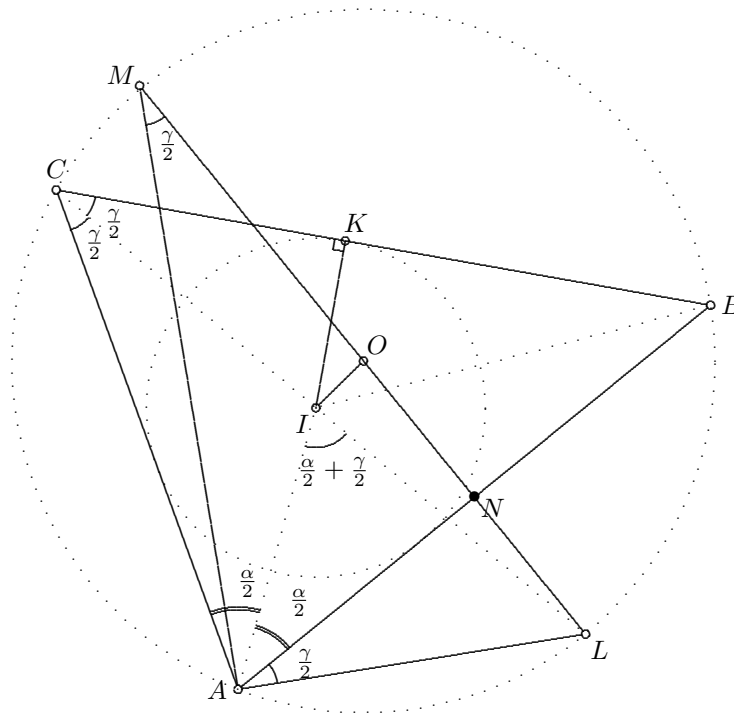
Dokaz:

Potenca točke I glede na očrtano krožnico je

$$|IO|^2 - R^2 = (IC)(IL).$$

Ker je točka I znotraj krožnice, je potencia negativna, torej je ena izmed vrednosti (IC) , (IL) negativna. Sledi $|IO|^2 - R^2 = -|IC| \cdot |IL|$ in

$$|IO|^2 = R^2 - |IC| \cdot |IL|.$$

Ker sta $\angle BAL$ in $\angle BCL$ obodna kota nad lokom \widehat{LB} , sta skladna. Trikotnik $\triangle AIL$ je enakokrak; L je razpolovišče \widehat{AB} , tudi simetrala stranice razpolavlja \widehat{AB} in poteka skozi L . Opazimo še lahko podobnost med trikotniki $\triangle ALN$, $\triangle MLA$ ter $\triangle CIK$; vsi

so namreč pravokotni z enim ostrim kotom, enakim $\gamma/2$. V trikotniku $\triangle ALM$ velja

$$\sin \frac{\gamma}{2} = \frac{|AL|}{2R},$$

v trikotniku $\triangle IKC$ pa

$$\sin \frac{\gamma}{2} = \frac{r}{|IC|}.$$

Ker je

$$|IL| = |AL| = 2R \sin(\gamma/2)$$

in

$$|IC| = \frac{r}{\sin(\gamma/2)},$$

sledi

$$|IO|^2 = R^2 - \frac{r}{\sin \frac{\gamma}{2}} \cdot 2R \sin \frac{\gamma}{2} = R^2 - 2Rr.$$

□

Posledica 1 *V trikotniku velja:*

- (i) $R \geq 2r$,
- (ii) $R = 2r$ natanko tedaj, ko je trikotnik enakostaničen.

Dokaz:

- (i) V poljubnem trikotniku je $|IO| \geq 0$, torej je $R^2 - 2Rr \geq 0$. Sledi

$$R(R - 2r) \geq 0.$$

Ker je R pozitivno število, mora biti $R - 2r \geq 0$. (ii)